

Den næste sag på dagsordenen var:

**5) Første behandling af lovforslag nr. L 1:
Forslag til finanslov for finansåret 2002.**

Af finansministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 2/10 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Jeg skal spørge, om nogen ønsker ordet? (Ophold). Ja, jeg vil ikke afskære nogen, på den anden side ses det ikke, at nogen er på vej til talerstolen, og derfor skønner jeg, at det er der ikke.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik herefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 5:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en NATO-indsats i Makedonien (FYROM).

Af udenrigsministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 3/10 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Der er en taletid på indtil 5 minutter – uden forpligtelse til at bruge dem.

Per Kaalund (S):

Den socialdemokratiske folketingsgruppe kan anbefale, at der meddeles samtykke, som foreslået i beslutningsforslag nr. B 5.

Som bekendt er der indgået en fredsftale i Makedonien, således at mindretallet, etniske albanere, og flertallet er nået til forståelse og har indgået en fredsftale, der bl.a. medfører, at politikorpset skal udvides med etniske albanere, og at der indføres beskyttelse omkring sprog. Der er med held foretaget en våbenindsamling i Albanien.

Der er en anmodning til NATO om at medvirke omkring beskyttelsen af ca. 250 observatører, der er udsendt af EU og OECD til at overvåge implementeringen af denne fredsftale. Almindeligvis er det Makedonien selv og myndighederne der, der skal sørge for beskyttelse, men ifald det ikke kan opfyldes, skal NATO-styrken medvirke til at sikre denne beskyttelse.

Der er tale om, at en styrke i størrelsesordenen 1.000 NATO-soldater, fortrinsvis fra Tyskland, skal deltage. Det danske bidrag består af ca. 40 danskere, hvoraf de 30 er fra Bornholm, og sandsynligvis vil styrken blive ledet af en dansk general. Der vil næppe blive hverken amerikansk eller engelsk deltagelse, på grund af at de er engageret andre steder. Det drejer sig om en periode på 3 måneder, og der kan blive tale om forlængelse.

Danmark har jo et godt ry for de opgaver, vi udfører på Balkan, og vi er sikre på, at denne opgave også vil kunne løses.

Der er selvfølgelig en række spørgsmål, og det kan være, at forsvarsministeren er i stand til at besvare dem i dag: Hvornår kan man komme af sted, og hvornår er styrken dernede på plads og kan gå i arbejde?

Den socialdemokratiske gruppe anbefaler.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg kan med det samme tilkendegive, at Venstre kan støtte forslaget om udsendelsen af spejderdelingen og de syv stabsofficerer til Makedonien.

I foråret i år var forholdene i Makedonien yderst kritiske. Spliden mellem de etniske albanere og den slaviske makedonske befolkning vil kunne bringe hele stabiliteten på Balkan i fare igen, ligesom vi oplevede det i Bosnien og i Kosovo.

De tiltag, EU, NATO og ikke mindst USA foretog, var afgørende for at bringe parterne til bordet og til at etablere en våbenhvile og senere her i august en fredsftale. Den fredsftale er utvivlsomt skrøbelig, og gennemførelsen af den er ikke problemfri.

Derfor er der al mulig grund til at indsætte en NATO-styrke, der kan bistå de makedonske myndigheder med at sikre de mange – det er vel ca. 250 observatører og politifolk – der fra forskellige organisationer er udsendt til området for at iagttage og forsøge at gennemføre fredsaf-talen.

I Bosnien og i Kosovo har danske soldater vist sig som nogle af de bedste, hvis ikke de bedste overhovedet – det ved jeg fra amerikanske officerer – til at løse de meget specielle og for vores forsvar forholdsvis nye opgaver.

Jeg føler mig tryk ved – det gør vi i Venstre – at den deling, der nu kommer til Makedonien, vil kunne løse den opgave, som jo er noget beslægtet, nøjagtig lige så godt, som de har gjort det de to nævnte steder.

Vi er i Venstre tilfredse med, at vi yder et bidrag på det her nævnte af de ca. 1.000 for at sikre stabiliteten i denne for Europa så vigtige region og for at redde menneskeliv.

Men der er en anden ting, vi i Venstre lægger vægt på – det skal jeg ikke undlade at kommentere – og det er, at her giver Danmark også et bidrag til USA. Jeg var glad for at høre statsministeren forleden dag sige, da det blev annonceret, at vi skulle sende styrker til Makedonien, at det skulle opfattes som en aflastning for USA, der nu på så meningsløs en baggrund er så hårdt engageret andre steder.

Jeg er også glad for, at det står i bemærkningerne til forslaget, at et dansk bidrag kan »medvirke til at aflaste NATO-allierede, især USA, i lyset af terrorhandlingerne den 11. september 2001.«

Derfor er det som sagt for Venstre en velkommen lejlighed til at betale lidt gæld tilbage til det land, USA, som Europa – og vi – kan takke for vores frihed.

De, der ikke husker, hvad vi skylder, kan tage en ferierejse, om jeg så må sige, til Normandiets kyst for at få et vist indtryk af, at der på denne strand den første dag faldt 1.500 unge amerikanske soldater, og siden blev det jo mange flere op igennem Europa. Det skulle bare mangle, hvis vi ikke nu betaler lidt gæld tilbage, om jeg så må sige. Så det passer os godt.

Som både forsvars- og udenrigsministeren ved fra tilkendegivelser, der er givet andre steder end her fra talerstolen, vil man aldrig gå for-gæves til Venstre, hvis der fra USA's eller fra NATO's side kaldes på yderligere bistand på grund af den meningsløse og helt uanstændige

handling, der er begået over for vores mest trofaste allierede.

Nu kan jeg se, at formanden for Socialistisk Folkeparti desværre er gået. Jeg læste her i Berlingske Tidende den 26. september i år artiklen »NATO har brug for danske soldater«, som handlede om, hvad man nu kunne yde fra dansk side. Udenrigsministeren var citeret. Man skulle tage stilling til, om et muligt bidrag kunne være en aflastningsstyrke til Makedonien. Her er hr. Holger K. Nielsen citeret for at sige: »Det vil absolut være mere spiseligt, end hvis vi skal hjælpe USA direkte.«

Hvad er det for en politik? Vi hjælper netop USA ved, at de kan deployere styrker til en eventuel operation andetsteds.

Så jeg vil gerne sige til hr. Holger K. Nielsen: Det er sølle, hvis man virkelig skal tale om sikkerheds- og forsvarspolitik og allianceforpligtelser så at sige, at det er mere spiseligt, hvis vi sådan hjælper indirekte. Det tager jeg afstand fra.

Så vil jeg sige, at jeg har noteret mig, at der vil blive taget mest muligt hensyn til vore soldater. Det ved jeg forsvarsministeren vil gøre.

Vi støtter forslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Statsministeren har flere gange i de sidste tre uger sagt, at Danmark står skulder ved skulder med amerikanerne. Det er godt og rigtigt, og det er Det Konservative Folkeparti selvfølgelig enig i. Derfor står vi også skulder ved skulder ikke alene med amerikanerne, men også med regeringen i denne sag og i dette beslutningsforslag.

Jeg er helt enig i de betragtninger, hr. Svend Aage Jensby lige har gjort, om effektiviteten af de danske soldater og den flotte indsats, de har ydet mange steder i verden. Det vil jeg så ikke gentage, men sige, at dem, vi sender ned her, i hvert fald hovedstyrken, de ca. 40 mand, spejderdelingen ovre fra Bornholm, kender jeg, de er dygtige, de er hurtige, de er veluddannede, de er professionelle, og så er de humære. Så det kan vel ikke være bedre. Derfor siger vi ja,

Jeg har et enkelt spørgsmål til ministeren, for det fremgår jo også af forslaget, at det selvfølgelig koster nogle penge, et forholdsvis beskedent beløb, omkring 15 mio. kr., men vi ved jo alle sammen, at vi har et forsvarsforlig, som startede for et par år siden og løber 3 år mere, og i det forsvarsforlig står der bl.a. på side 9 i teksten, at der afsættes 572 mio. kr. hvert år til internationale opgaver, FN, NATO, OSCE og tilsvarende, og

at inden for 5-års-perioden kan man bruge op til 5 gange 572 mio. kr. i 1999-mønt.

Vi har i det første år brugt mere end de 572 mio. kr. Vi kommer i år til at bruge betydelig mere end de 572. Så kan vi jo håbe, at verden udvikler sig så positivt og heldigt, at vi i de næste tre år vil bruge markant mindre, så det samlede beløb bliver mindre end de 5 gange 572. Men vi kan jo også frygte, at verden ikke udvikler sig sådan, og at dansk forsvar fortsat må deltage i samme omfang eller i nogenlunde samme omfang som i øjeblikket, og så ender vi med en situation, hvor vi kommer til at bruge et markant større beløb end de 5 gange 572 mio. kr.

Der står, at beløbet skal afholdes inden for forsvarsrammen, hvis det er op til de dér 5 gange 572 mio. kr., og så vil jeg godt spørge forsvarsministeren eller bare have bekræftet: Bliver beløbet større, er det så ikke korrekt, at pengene så skal findes uden for forsvarsrammen?

Villy Søvnal (SF):

Hvis det skulle være forbigået nogens opmærksomhed efter det sidste indlæg, er det, vi skal tage stilling til, en dansk deltagelse i en NATO-indsats i Makedonien.

Det sker på baggrund af de stridende parter begæring. Det sker på baggrund af en FN-sikkerhedsrådsresolution fra 26. september 2001. Det sker i forlængelse af den indgåede fredsaftale, der slutter kampene, og som giver nogle indrømmelser til de albanske mindretal, sproglige indrømmelser og indrømmelser i retning af et blandet politikorps. Det kommer også i forlængelse af, at der har været indsamlet våben. Det betyder jo ikke, at der ikke er våben i omløb i området, men der er indsamlet våben.

SF har jo altid lagt den linje at støtte, når vi står med en aktion, hvor de tidligere stridende parter ønsker det, og hvor der er en tilstrækkelig sikkerhed for det personel, vi sender ud, og der er jo i beslutningsforslaget redegjort for, at der er lagt megen vægt på sikkerhed, og vi kan få det yderligere uddybet under udvalgsarbejdet. Når der yderligere også er en klar FN-sanktion bag det, er det jo en opgave i klassisk forstand, som SF altid har støttet, og som vi også den her gang gerne vil støtte.

Vi konstaterer, at midlerne tages ud af forsvarsrammen. Det er vi selvfølgelig tilfredse med. Så vi skal sørge for en hurtig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Søvnal: Er hr. Søvnal enig i det, formanden for SF har sagt til Berlingske Tidende den 26. september, og som jeg citerede, at det, man lægger vægt på, er, at det er mere spiseligt end at hjælpe USA direkte?

Er hr. Søvnal klar over, at vi bistår USA? Der kan ske det, at den første dag vores soldater kommer derned, kan USA heldigvis deployere styrker andre steder hen, hvor de har brug for det. Er hr. Søvnal enig i formandens betragtninger? Ved hr. Søvnal, at det er det, der sådan set er planen, og som står i bemærkningerne til forslaget?

Kan vi nu ikke få noget ren snak? Hvor står SF sikkerhedspolitisk og forsvarspolitisk i det her Folketing?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

SF's forsvarspolitiske ordfører har selvfølgelig læst forslaget grundigt, inden vi behandler det – det har vi for vane i SF – og der er jo redegjort for, at man dermed frigør amerikanske styrker. Så det er vel ikke nogen hemmelighed fra efterretningstjenesterne. Det står sådan set omtalt i bemærkningerne til forslaget. Men det synes jeg ikke er det afgørende i det her. Det afgørende er, at vi ikke tager stilling til alle mulige sammenhænge i den her verden. Så skulle vi ikke stemme om det i Folketinget. Folketinget tager stilling, når vi sender soldater ud ifølge grundlovens § 19, stk. 2. I det her tilfælde tager vi stilling til at sende 40 soldater til Makedonien for at sikre internationale observatører. Det synes vi er en rigtig god idé, og derfor stemmer vi for.

Så spurgte hr. Jensby, om jeg var enig med formanden for SF. Jeg er stort set altid enig med formanden for SF.

Peter Skaarup (DF):

I modsætning til det, som jeg opfatter – og der er jeg enig med hr. Svend Aage Jensby – at hr. Villy Søvnal sagde, så bakker Dansk Folkeparti fuldstændig op om den linje, som USA har lagt for de aktioner, der kommer i kølvandet på terroraktionerne mod USA. Af den grund bakker vi naturligvis også op om, at Danmark ved hjælp af den styrke, vi sender af sted her via det beslutningsforslag, vi taler om i dag, B 5, er med til at hjælpe USA og er med til at aflaste amerikanerne i forhold til de meget vigtige operatio-

ner, som skal i gang i den kommende tid – det er i øvrigt også med til at aflaste englænderne.

Vi er bestemt tilhængere af det her forslag. Vi er også positive, hvis amerikanerne kommer og beder om yderligere hjælp. Vi har ikke nogen fine fornemmelser, der gør, at hvis amerikanerne beder om nogle ganske bestemte ting, siger vi nej. Så vi bakker fuldt op, og vi mener, at Danmark skal gøre, hvad vi kan i den nuværende situation. Det har amerikanerne brug for. Den hjælp har de brug for, lige så vel som at europæerne havde brug for amerikanernes hjælp under Anden Verdenskrig. Det skal vi leve op til, og det gør vi bl.a. med det forslag, vi har på dagsordenen her i dag.

Når vi ser på situationen i Makedonien, er situationen jo den, at begge parter i konflikten har sagt ja til at få nogle fredsbevarende styrker ind. De har sagt ja til at aflevere de våben, der har været tale om, og der er afleveret mange våben, men der er ikke afleveret alle sammen.

Et af de spørgsmål, der naturligvis kan rejse sig, og det er et af de spørgsmål, som Dansk Folkeparti vil rejse under udvalgsbehandlingen af forslaget, er i det hele taget, hvor mange våben der egentlig skønnes at være i omløb i området, for der er ikke meget, der tyder på, at alle våben er afleveret.

Og i forbindelse med de risikovurderinger, der er i teksten til forslaget: Ja, det kan selvfølgelig udgøre en risiko, også for danske soldater, men den skal vi også være villige til at tage. Men det vil være godt nok, at vi får nogle svar på nogle af de spørgsmål. Jeg forventer ikke, at ministrene skal svare på dem her i salen nu, men at vi skriftligt kan få svarene over til udvalget, og så kan vi drøfte sagen dér.

Vi ønsker også, at vi helt får klarhed over, hvad der sker, hvis styrken skal forlænges ud over de 3 måneder, som er nævnt i teksten til forslaget. Det står ikke helt klart, om det er Folketinget, Udenrigspolitisk Nævn, eller hvem der kommer til at tage stilling til et eventuelt fortsat bidrag ud over de 3 måneder. Det vil vi også gerne have et svar på, men vi vil da helt klart være villige til at sige, skal jeg så skynde mig at sige, at hvis styrken fortsat skal arbejde efter 3 måneder, så gør vi det også med den her forholdsvise begrænsede styrke, som der jo i øvrigt er tale om.

Vi synes også, det kunne være interessant at få uddybet det, der nævnes i bemærkningerne til forslaget, hvor det nævnes, at en eventuel iværksættelse af de militære aktioner i forbin-

delse med terrorangrebene i USA den 11. september vil kunne øge terrortruslen måske også i Makedonien.

Det nævnes, at specielt amerikanske borgere kan være udsatte, og man kan heller ikke udelukke, at også NATO-allierede kan blive mål for terroraktioner, står der i beslutningsforslaget. Der synes vi, det ville være fint, hvis vi i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan få at vide, hvad det så er for nogle grupperinger, der eventuelt kunne udnytte en situation omkring gengældelse i forhold til terroraktionerne, der foregik i USA, over for nogle af de styrker, der er i Makedonien.

Sådan er der nogle forskellige spørgsmål, som vi må have gennemdrøftet under udvalgsbehandlingen. Men det ændrer ikke ved, at Dansk Folkeparti vil støtte forslaget, og vi vil gøre det helhjertet. Det er også med den begrundelse, at det altså vil være med til at aflaste de amerikanske og engelske styrker på afgørende vis. Og det mener vi er meget rimeligt i den nuværende situation. Fuld opbakning til B 5 fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Peter Skaarup, hvad der ligger bag Dansk Folkepartis markante ændring i linjen med hensyn til at udsende dansk militær til støtte bl.a. på Balkan og andre steder, hvor vi tidligere har set Dansk Folkeparti jo stort set undlade at stemme, stemme imod og stemme for en enkelt gang osv. Hvad ligger bag denne ændring?

Vi er selvfølgelig da tilfredse med, at man kan støtte det her forslag, men er det populisme, eller hvad ligger bag tankegangen her om et så markant skift i forsvarspolitikken fra Dansk Folkepartis side?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg ved ikke, hvilket svar hr. Per Kaalund forventer fra mig, men jeg kan da i hvert fald sige, at jeg ikke opfatter vores tilslutning til det her forslag som et skift i Dansk Folkepartis forsvarspolitik, men det står da hr. Per Kaalund fuldstændig frit for, hvordan hr. Per Kaalund vil tolke Dansk Folkepartis holdning her.

Det, vi lægger vægt på, er, at det er en aflastning af amerikanske og engelske styrker. Det er et vigtigt plus for os. Det, vi dernæst lægger vægt på, er, at der er tale om en fred, der er op-

nået. Der er afleveret en del våben af dem, der har været i omløb i området. Der er måske nogle flere, men der er tale om en fred, der er accepteret af begge parter. Derfor er der tale om en fredsbevarende aktion, og det har vi traditionelt i Dansk Folkeparti støttet. Må jeg minde om, at vi også støttede og stadig væk støtter KFOR-operationen, som foregår i øjeblikket i Kosovo, så der er altså en klar linje i Dansk Folkepartis forsvarspolitik.

Men jeg vil da ikke afvise, at det, der skete den 11. september, også for Dansk Folkeparti får en indflydelse på den politik, vi fremover vil føre også på forsvarsområdet. Jeg håber i og for sig, at det får en indflydelse på alle partiers politik på den ene eller den anden måde.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg skal på CD's vegne støtte og vise stor vilje til at være med til det her, det at aflaste i den her situation. Også med hensyn til det, at USA er i den situation, de er i, lægger vi også vægt på.

Under egne besøg hos vores SFOR- og vores KFOR-styrker har jeg været meget stolt, og jeg ved fra andres referater, at de også har været det. Jeg ved, at de kan gå ned og gøre en overordentlig god indsats. Det er ikke retorik, når ledende generaler i områderne dernede tidligere har fortalt, at netop danske styrker gør en overordentlig god indsats netop i situationer og opgaver som den her.

Vi har tillid til, at forsvarrets ledelse og ministeren sørger godt for sikkerhed og for en sikker vurdering af soldaternes ophold dernede.

Vi vil også gerne med det samme sige, at hvis der skulle være behov for forlængelse, hvis der skulle være behov for på et senere tidspunkt, som hr. Helge Adam Møller var inde på, at vise vilje til at finde yderligere midler til det område her, hvis det viser sig, at verden udvikler sig sådan, så kan man også fuldt ud regne med CD's støtte.

Så beslutningsforslag nr. B 5 er med stærk støtte fra CD, og jeg håber, at vi meget hurtigt, ligesom når vi tidligere har gjort det her, kan få behandlet sagen og få vist vores klare vilje.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte forslaget. Vi vedkender os vort internationale ansvar. Den makedonske regering har bedt NATO om bistand til sikring af det internationale observatørkorps, der skal overvåge implementeringen af freds aftalen fra august. Vi lægger selvfølgelig

også vægt på FN's sikkerhedsrådsresolution 1371, der her lægger grunden for indsatsen.

Af hensyn til stabiliteten på Balkan er det vigtigt, at konflikten bilægges. Det internationale samfund har en klar forpligtelse til at hjælpe den makedonske regering og det etniske albanske mindretal med at overholde den freds aftale, de selv har indgået, og derfor bør Danmark naturligvis bidrage.

Umiddelbart kan det synes som et beskedent bidrag, men det er et meget vigtigt bidrag. Amerikanerne har efter de forfærdelige terrorhandlinger den 11. september meddelt, at de kun vil kunne påtage sig en begrænset rolle, og derfor er der andre, der må træde til, og ved at bidrage til denne indsats i Makedonien vil Danmark kunne medvirke til at aflaste vores allierede, hvad der er god brug for.

Danske soldater gør et fremragende og flot stykke arbejde ude i denne verdens brændpunter, og det har vi stor forhåbning til fra radikal side også vil være tilfældet i denne sag.

Vi kan støtte forslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

I modsætning til mange andre partier vil Enhedslisten tillade sig at tage stilling til det her forslag ud fra en konkret bedømmelse af situationen i Makedonien og den diskrimination, der har været over for albanerne, som vitterlig har været og er et undertrykt mindretal, der har opnået en freds aftale, har opnået en fredsbevarende FN-styrke, som forhåbentlig kan være med til at sikre, at albanerne og makedonerne kan komme til at leve i fred sammen, at de ikke skal opleve de samme opløsningssituationer, krigssituationer som har været på andre dele af Balkan. Det synes jeg sådan set er meget væsentligt.

Jeg har så noteret mig, at en række ordførere i forskellige grad har benyttet lejligheden i aften til at lufte deres almindelige militaristiske tilbøjeligheder. Det lader vi os ikke påvirke af i Enhedslisten, vi vil fastholde en saglig stillingtagen til det forslag, der ligger, og det kan kun udmøntes i et ja til forslaget.

Ja, så er der vel stort set ikke meget mere at sige.

Frank Dahlgaard (KRF):

Med fare for at blive betegnet som militaristisk vil jeg på Kristeligt Folkepartis vegne give fuld tilslutning til dette her forslag.

Jeg tror, det var den radikale ordfører, der sagde, at det umiddelbart kunne se ud som et

beskedent bidrag. Ja, men det er kun umiddelbart, for regner man på tingene, så stiller vi faktisk med tre gange så mange soldater, som vi skulle i forhold til vores folketal.

Hvis man ser på NATO's samlede styrke med hensyn til økonomi eller folketal og tager USA og Storbritannien fra som de lande, der nu skal i første front mod terroristerne, og tager resten, ja, så er det næsten 400 mio. mennesker, og Danmark er på 5,3 mio., det er altså 1,5 pct. Men vi stiller alligevel med 4 pct. af de soldater, omkring 1.000, der skal derned, så vi stiller altså med tre gange så mange, som vores folketal egentlig berettiger til.

Det er en flot indsats, og den er helt i stil med den flotte internationale indsats, som Danmark i det hele taget yder. Jeg tænker også på ulandsbistanden, hvor vi jo ligger helt i front med hensyn til bistand pr. indbygger. Det er vi stolte af i Kristeligt Folkeparti.

Så vil jeg tilføje, at vi er stolte af det forsvar, vi har, og det militær vi har. Vi er ikke militarister i Kristeligt Folkeparti, men vi er heller ikke fredsidioter. Vi mener, at der er noget, der er vigtigere end freden, det er menneskerettigheder, det er frihed, det er demokrati, og det kan være værd at kæmpe for også med militære midler. Derfor støtter vi NATO, og derfor støtter vi også sådan en aktion som denne her.

Vi har nogle soldater og et militær, som vi kan være bekendt, som er trænet til at tackle konfrontationer med et minimum af vold og magt, men som selvfølgelig også kan den del af soldaterhåndværket. Derfor er de danske soldater og befalingsmænd og officerer højt ansete i Bosnien og i Kosovo og andre steder, og det kan vi være stolte af.

Til sidst vil jeg blot med et lille smil på læben konstatere, at i denne her situation, hvor vi skal være med i kampen mod terrorismen, er de danske forbehold, hvad enten det er forsvarsforbeholdet eller det retlige forbehold, ikke på nogen måde til hinder for, at Danmark er hundrede procent med. Det synes vi også er godt.

Denne her aktion kører inden for NATO's rammer med grønt lys fra FN. Det er helt fint på det retlige område, hvor en lang række tiltag er sat i gang, jeg tror, det er over 40. Der har vi jo både justitsministerens og statsministerens ord fra samråd i Folketingets Europaudvalg for, at det danske forbehold på det retlige område heller ikke er til nogen hinder.

Så hvis vi kunne slippe for den hjemlige politiske fnidder-fnadder omkring det her, og så

koncentrere os om den store opgave, ville det være velgørende. Kristeligt Folkeparti støtter dette forslag.

Forsvarsministeren (Jan Trøjborg):

Jeg vil ikke gøre noget forsøg på at trække tiden ud, men blot sige til hr. Frank Dahlgaard, Kristeligt Folkepartis ordfører, at det jo er korrekt, at Danmark yder et flot bidrag kvantitativt, men jeg vil da også gerne tilføje, når vi nu er samlet her mange forsvarsordførere, at der også er international anerkendelse af det kvalitative bidrag, som Danmark yder på Balkan bl.a. i multinationalt samarbejde i Bosnien, den nordisk-polske kampgruppe, hvor der også deltager soldater fra de baltiske lande, og under deltagelse i den franske brigade i Kosovo og nu også, og allerede i dag, med vores indsats i Makedonien, som vi nu forstærker.

Jeg vil gerne sige til hr. Per Kaalund til spørgsmålet om det praktiske forhold, at det jo er således, at delingen på cirka 30 soldater fra eskadronen på Bornholm, de 4 soldater, som vi øger vort nationale støtteelement med i Skopje, og de 3 stabsofficerer, som bliver stillet til rådighed for brigadehovedkvarteret under tysk ledelse, vil blive deployeret, således at vi udsender en forkommando den 10. oktober, hvis Folketinget godkender forslaget.

Vi regner med at kunne afskibe materiel samme dag, således at det vil være fremme den 14. oktober, og således at delingen også den 14. oktober vil ankomme til Makedonien.

Det betyder, at der går lidt tid, inden vi kan være på plads. Imidlertid er det forholdsvis hurtigt efter Folketingets eventuelle – forhåbentlige, det er jeg sikker på – godkendelse, og så passer det faktisk meget godt med, at de styrker, der deltager i den nuværende mission i Makedonien, forlader den.

Så vil jeg sige til spørgsmålet fra hr. Svend Aage Jensby og hr. Peter Skaarup om sikkerhedssituationen: Det er vi naturligvis villige til at svare på. Vi har meddelt, at i forslaget må sikkerhedsniveauet vurderes at være på samme niveau som det, vores styrker i Bosnien-Hercegovina og vores styrker i Kosovo arbejder under. Men vi er naturligvis villige til at uddybe det i forhold til de spørgsmål, som måtte blive stillet under udvalgsarbejdet.

Jeg vil sige til hr. Helge Adam Møller vedrørende spørgsmålet om finansiering: Jeg er glad for, at det ikke skal udgøre noget stort problem i forbindelse med debatten om dette beslutnings-

forslag. Det er således, at vi skønner niveauet af omkostningerne ved udsendelse af denne mission til at være 15 mio. kr. pr. halvår, og jeg finder ikke, at det giver anledning til en diskussion om finansiering af Danmarks internationale bidrag. Men det er da meget muligt, at den internationale situation som sådan på et eller andet tidspunkt giver anledning til, at det bliver drøftet mellem forsvarsforligsordførerne, og det er en bredere kreds.

Statsministeren har jo allerede annonceret i sin åbningstale, at der er et behov for at styrke efterretningstjenesterne, og dermed er der jo også sagt, at der er elementer til diskussion. Men jeg synes ikke, at små tekniske detaljer i forbindelse med dette forslag, om man må kalde dem sådan, skal påvirke den positive stemning, der er omkring, at Danmark naturligvis må yde sit bidrag.

Udenrigsministeren (Mogens Lykketoft):

Så vidt jeg registrerede, var der ikke nogen spørgsmål, man forventede, jeg skulle svare på i debatten her i dag. Men jeg vil da godt benytte lejligheden til at takke for en enstemmig opbakning til dette initiativ. Det synes jeg ser godt ud for Danmark og for det danske Folketing.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg takker forsvarsministeren for det foreløbige svar.

Jeg er selvfølgelig ikke interesseret i at ødelægge nogen positiv stemning, for alle er jo enige, og det er fantastisk. Alle i dette Folketing er enige om, at det er et godt og et rigtigt forslag, og at det kommer på rette tid.

Det eneste, jeg bare lige gerne vil have en bekræftelse på, og det behøver ikke blive mundtligt, men jeg stiller spørgsmålet, er: Er ministeren helt enig i, at det, der står i forsvarsforliget, er, at hvis det ender med, at man bruger flere penge end det, der var afsat i forliget over 5-årsperioden til internationale opgaver, så skal pengene findes uden for forsvarsbudgettet?

Når jeg spørger om det og godt vil have svar inden for de næste par dage, er det, fordi det selvfølgelig betyder utrolig meget for forsvarrets planlægning, hvis vi ender med at bruge omkring 500, 600 eller 700 mio. kr. mere i løbet af 5-års-perioden. Så betyder det jo, at hvis ikke de kommer udefra, så skal de findes ved besparelser på uddannelsen af værnepligtige, indkøb af materiel eller på andre områder. Så det, jeg ønsker på et tidspunkt i løbet af de næste 3 dage, er en bekræftelse på, at forsvarsforliget også på det punkt selvfølgelig står hundrede procent til troende.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 9. oktober 2001 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henviser til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 01.16